

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ előfizetési képvánó külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadó hivatalba küldendőek.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A szófiai dráma s külügyi helyzetünk.

Sopron, július 22-én.

A kis Bolgárországról szól a mese, mert nem lehet elfeledni oly hamar azt a tragédiát, mely a napokban Bolgárhon fővárosában játszódott le, s a mely tragédia messze fogja vetni árnyékát az utókorra.

Elpusztították e kis ország fiai legnagyobb, sőt egyetlen nagy emberüket, ki több volt mindnyájuknál, mert szabad hazát adott nemzetének.

Most már a föld takarja porát, csak a csendes sir beszél, de az a szótlan hant égbe kiált: Muszkaország védnöksége alatt megölték a leghűbb hazafit, a legnagyobbat azok, kik törpébbek voltak, mintsem megérthették volna azt, mit tesz a szabad hazafinak lenni? Hazát adni a helotáknak, kikre addig csak az a kegy sugárzott, a mit a kancsuka juttatott e szolgáló népek.

És a mint a tények bizonyítják, ezt szívesebben tűri a bolgár nép, mint élvezni a szabadságot.

Lelkünkben megborzongva fordulunk a halott felé. Iszonyattal gondolunk a halál utolsó óráira, a melyek voltaképpen hónapokig tartottak. Az elátkozott nagy ember régóta tudta, hogy el van ítélve. Menekülni akart végzete elől, ön-

ézetesen hivatkozva jogára, kérőleg nyújtotta a monarkiának felé is kezét, tudta, hogy az ő élete haszon nekünk, és veszedelme: veszedelem. S egész Nyugat-Európa zordon részvéflenséggel nézte, hogy Keleten leghivebb apostola mint vergődik a durván szőtt hálóban, a melynek kötele már ott volt a nyakán!

Eltemették. A halottal népe függetlensége, becsülete szállt sirba. S nekünk bizodalomunk a külpolitikánkban. Elvesztettük az egyetlen igaz emberünket a Balkánon! És mi lesz most? . . .

Tétovázva, tanácstalanul áll az európai közvélemény a szófiai katasztrófa és annak imminens következménye előtt. Ösztönszerűleg érzi, tudja mindenki, hogy ez a katasztrófa több, mint egy ember eltűnése a színpadról, s hogy veszedelmes idők előjele a tör villongása az Union-Club előtt.

Tisztában van barát és ellenség vele, hogy Stambulow kora és váratlan halála egy egész korszakot fed be a Balkán-szigeten, s hogy „novus ab integro ordo“ az, a mi most ott következik.

Ugyan tekintünk csak körül a mi helyzetünkön.

Alig lehet tagadni, hogy Stambulow utolsó számbavehető oszlopa volt a mi politikai irányzatunknak a Balkán-félszigeten. Egész ember, egész politikus. Azt sem lehet tagadni, hogy mindannyiszor cserben

hagytuk, valahányszor szüksége volt reánk. Azt sem lehet tagadni, hogy vele szemben nőtt nagyra a pánszláv áramlat és hogy míg ezelőtt a bolgárok Budapestre jártak, most Prágába zárandóknak. Azt sem lehet tagadni, hogy ahogy a dolgok ma állanak a „Bolgarija za sebe si“ eszméje lejárt magát. Klement kikunyorálta a csár kegyét s a bolgár föld elvesztett talaj reánk nézve is, Európa békéjére is.

Talán másképpen állunk a többi balkán népekkel!

Román szomszédaink ismeretes jóakarata már nem csak szavakban, de tettekben is nyilvánul; a macedon kérdés akuttá vált, Rosebery lordnak elhibázott és elsietett filantropiája az örmény-kérdésben megteremtette a macedon-bolgár, a macedon-szerb, macedon-görög és macedon-albán kérdést egyszerre, amelyből mindenkinek lehet haszna, csak nekünk biztos a kárunk: Szerbia egészen azon a ponton áll, ahol a belföldi zavarok utolsó, kétségbeesett orvoslául már csak a külügyi komplikáció megkezdése kínálkozik.

És ennyi sok fenyegető jel, komoly elhő közt, külügyi kormányunkra az a nehéz feladat várakozik, hogy évek és évek súlyos mulasztásait hozza helyre. Goluchovszki gróf erélylyel látott hozzá ehhez a nagy munkához. Vajha sikerülne neki!

TARCZA.

So'se halunk meg.

— A „Soproni Újság“ eredeti tárczája —
Írta: Margit.

A hópelyhek lassan, némán szállingóztak alá a szürke égből és lerakódtak szép-n. rendben egymás mellé a muffomra. Mikor már egészen hamvas volt a friss hótól, második réteg hullott rá. Olyan volt már, mintha az egész muff fehér, könnyű hóból volna.

A kocsis hátra szolt: „Hova hajtsak?“

— A kerepesi-uti temetőbe, jobbra a 214-es számú kriptá: Lángi Géza.

A mint kimondtam a nevet, indifferens hangon, a legesekélyebb affektus nélkül, olyan furcsa volt: mintha más nevezte volna, meg nem én.

A szán tovább siklott az érintetlen, fehér puha szőnyegen s én végig gondoltam azt a rövid, egyszerű történetet, onnan, hogy: „Engedje meg Nagysád, hogy bemutassam barátomat: Lángi Gézát“, odáig, hogy: „jobbra a 214-es számú kriptá, Lángi Géza.“

Tavaly, báiban ismerkedtem meg vele. — Roppant szerettünk egymással táncolni és táncoltunk is együtt igen sokat. Egyszer — ha jól tudom, már farsang vége felé volt — egy füzértánc alkalmával egész halom apró csokrot dobott az ölembe. — Később odaült mellém és azt mondta: — „Alig kaptam néhány tourt, pedig tudja-e, hogy minden csokorért járt volna egy?“

Fel akartam kelni, hogy a meg nem szolgált csokrokat visszaadjam.

Lángi Géza hangosan telkaczagott:

— Maradjon kérem, hisz azt nem lehet majd revanchirozni másképp.

— Hogyan?

— Hát például ha meghalok, virágot tesz a siromra. — Sirna-e egy könyvet, ha én meghalnék?

— Sirnék többet is.

— Tehát birom ígéretét a könyvet s a virágot illetőleg!

Egyike volt ez azoknak a leha beszélgetéseknek, melyhez hasonló fiatal emberek és fiatal leányok között oly gyakori, és melyről ők azt hiszik, hogy igen eredetiek. Pedig ha azok a magas tükörök szólni tudnának, elmondhatnák: hányadik hasonló párbeszédet hallották már.

Főképp mint esárdástáncos volt a kedvelem Lángi Géza. — Soha, sem azelőtt, sem azóta nem táncoltam oly remek táncossal, a milyen ő volt.

Nem kiabált, nem toporzékolt, nem is az az affektált blazirtsággal járta; azon a bolondos, szenvedélyes esárdáson valami különös, méla nyugalom vonul végig, — pedig egész lélekkel táncolta — Ugy a 3-4-ik ujra körül, kezdtek a szemei jobban-jobban csillogni, de nem lobogtatta a zsebkendőjét, nem vadult neki, mint a többi, nem kurjantott velük együtt — csak néha, nagy ritkán, odahajította szöke fejét a cigány felé és melankólikus szemével hölgyére tekintve lassan, vontatottan, halkán, annyit mondott: „So'se halunk meg!“

— És mintha a hegedük, a czimbalom, a kipurit leányareczok, a lobogó kendők, a tánczo-

lók köröskörül mind mosolyogva biztattak volna: „So'se halunk meg! So'se halunk meg!“

Bizony, ki is hinné, hogy meghalunk valaha, mikor a cigány talp alá huzza, mikor az ember fiatal és ugy szeret táncolni.

Furesa dolog is az a halál. A ki fél, azt megijeszti, a ki kedélyesen, vállvergetve fogadja, azzal ő is kedélyes.

Lángi Géza kedélyesen fogadta . . .

Ugy márczius vége lehetett, mikor az utcán találkoztam vele.

Fehér selyemkendő volt a nyakára kötve, a szeméi félig be voltak csukva, és a mint járt, mindig kissé támaszkodott a botjára.

— Ez az ember sokkal csinosabb volt frakkban! — gondoltam.

Rekedt, fátyolozott hangon szolt hozzám: „Beteg vagyok, meghültem, ha jobban nem leszek, jövő héten elutazom Arkóba.“

Mikor a jövő héten hallottam, hogy már elutazott, tiszteletét küldi, akaratlanul gondoltam arra a virágra, meg arra a könyvre, melyet neki ígértem.

De aztán egymást követték a hírek, hogy „Jobban van már, maholnap haza is jön!“ „Jövő héten jön.“ — „Holnap, — ma, — már itt is van!“

*

Egyszer egy majálisról jöttünk haza, nagyon jól mulattunk. Mikor hazaértem, még mindig olyan bolondos, nevetős jókedvemben voltam. — Nem igaz! nincsen telepáthia! Mind a két kezem teli volt viruló, friss rózsával, még a hajamba is tűztem egyet . . .

Művelődés és elfajulás.

Körülbelül másfél évszázad előtt a dijoni francia tudományos akadémia azon tételére kitézett pályadíját: „Vajjon a művészet és tudomány újraébredése befolyásolta-e az erkölcsök tisztulását és javulását?” egy egyszerű kereskedősegéd nyerte el. Elnyerte úgy, hogy a kérdésre „nem”-mel válaszolt, kimutatván értekezésében a történelem nyomán, hogy mindenütt és mindenkor, ahol és amikor a műveltség fölvirágozott, ezzel együtt az erkölcsök hanyatlása és elfajulása karöltve járt. Igaz, a kereskedősegéd, ki e vakmerő bizonyítást megkockáztatta, a világirodalom egyik herosza, a lángelméjű Rousseau volt, és csakis az ő szellemes eredetiségével és fényes dialektikájával keresztülvitt indokolása győzhette meg erről a francia akadémia tudósait. De ha most a XIX. század végén — midőn a műveltség és tudomány soha nem sejtett elterjedésnek örvend — ha most vetünk is mélyebbreható pillantást a társadalom életébe; most sem vehetjük el könnyű szerrel a világhírű bölcsnek ama, a művelődés értékét nagyban leszállító itéletét. Nem térhetünk napirendre e kérdés fölött ma sem, kiváltképen, ha a művelt társadalom erkölcsi alatt nem csupán a bűn- és erkölestelenségtől való irtózást, nemcsak az erény- és becsületesség gyakorlását értjük, hanem a divó szokásokat, a jó modort, az érintkezési formákat is az erkölcsök fogalma alá helyezzük.

Pedig minden helyesen gondolkodó ember tisztában van vele, hogy ezek is az erkölcs fogalmához tartoznak. A társadalmi szokások épp úgy, mint az egyének szoktatása ezekhez, az olyan erények gyakorlását célozzák, mik sem vallási, sem állami törvényeknek alárendelve nincsenek, de az erkölcsi érzületre, a magunk és embertársaink iránt tartozó köteleességek élénk tudatára van bízva. Ki ezek tekintetében bizonyos finomabb érzék nélkül szűkölködik, az lehet büntetlen, tán moocsoktalan jellem is, de nem mondható tisztességes, humanus embernek a szó nemesebb értelmében. Vagy tán annak tekintünk minden oly embert, ki nem iszákos, nem játékos, nem csaló, nem pazarló és nem kikapó? Dehogyan is! Am a valódi tisztesség, a művelt ildomosság nagyban különbözik a konvencionális udvariasságtól, valamint az ugynevezett sikkos modorosságtól is. Ez utóbbi a formát föleseréli a lényeggel, amaz a

A szobám bevilágított a hold, ezer csillag ragyogott az égen s hársfaillat tódolt be a nyitott ablakon. Egy székre dobtam a virágot, a kalapomat, és mosolygó, derült jókedvvel bontottam fel a fehér borítékot. Fehér lap volt benne, keskeny fekete keretben: Lángi Géza halálhíre.

Forgattam a kezemben a fehér lapot, forgattam jobbra-balra, aztán letettem az asztalra — furcsa! nem hittem el, a mit írva láttam azon a fehér lapon. — Talán csak álom! Hisz a csillagok ragyogtak, a hold mosolygott és a rózsák édes illata betöltötte a szobát... so'se halunk meg! Pedig azok a rózsák már akkor haldokoltak, hamvas szirmaik másnap reggelre már el voltak hervadva.

Másnap reggel — akkor már elhittem, hogy Lángi Géza nem fog többé csárdást táncolni soha, de akkor sem sirtam; akkor bosszankodtam. — Bosszankodtam azon, hogy nem volt szabad kivinnem a sírjára azt az ígért virágot.

— Nem szabad — mit szólna a világ! ? Én Istenem! hát még ahhoz is van a világnak szava, ha az ember egy szál virágot tesz egy frissen hantolt sírra!

Nos jól van, hát a virág egyelőre elmarad, de a köny, az ígért köny?!

A legparányibb semmisség, egy szomorú regény, egy beteg gyerek, egy elmaradt bál felett olyan keservesen t. dtam sírni és mikor kimentem a Lángi Géza sírjára, ott nem tudtam, nem tudtam!

Tavaszi volt, olyan igazi verőfényes, illatos május; a kripta fehér márványlapjára több név volt véve és a mint azokat a májusi nap esillogó

lényegre tekint. A divatos érintkezési formák szükségesegek ugyan és czélszerűek is, mert jó alarezul szolgálnak, elfödve sokaknál a lélek romlottságát, az aljas gondolkodásmódot, a rut önösséget és szenvedhetlen részvétlenséget. De az igazi udvariasság és műveltség abban nyilvánul, ha soha nem vagyunk szerénytelenek, másoknak soha nem okozunk kellemetlenséget, nem vagyunk kíméletlenek mások apró gyöngeségeivel szemben, valódi jóindulattal és őszinte tisztelettel viseltetünk azok iránt, kik azt megérdemlik, és nem hagyjuk figyelmen kívül, ami másoknak hasznára vagy gyönyörűségére lehet.

Sajnos azonban, hogy e tulajdonságokat körültekintően ritkán találjuk fel a „bon ton” szerint viselkedő lakkos, trakkos, klakkos és monoklis uracsoknál, pedig hát jól nevelt világfiaknak hiszik magukat és ilyeneknek tekintik őket a társaság is.

Honnan van ez? Lehetetlen volna egy szűk cikkely keretében e jelenségnek számtalan, gyakran igen mélyen rejlő okait fűrkészni és föl sorolni, de az erkölcsök elvadulásának két leghatalmasabb tényezőjére könnyen rámutathatunk. E tényezők egyike az eltévesztett nevelés, a másik pedig a sajtóban és parlamentekben lábrakapott rakoncátlanok.

Hogy gyermekeink házi nevelése tévesztett utakon halad, az hosszas bizonyításra nem szorul. Hiszen unostalan halljuk haogoztatni, hogy ma már alig vannak is gyermekek, hanem csupa koránérrett, avagy túlérett kis szörnyek. Ez természetes következménye az anyák vétkes kényelemszeretetének, kik jobbadán a cselédek őrizetére bízzák gyermekeiket, amikor aztán azoktól minden durvaságot, minden trágár beszédet elsajátítanak. Ha a cselédszobából olykor-olykor a szalonba hívják a kis bohócokat, ott ismét a felnőttek társaságában nemcsak meghallgatni, de résztvenni is engedik mindenfajta társalgásban. És itt oly vakmerő bátorsággal viselkednek, mintha a társaság mulattatása egyenesen ő rájuk volna bízva. Így elvesztik szülők és felnőttek iránt a köteles respektust; így keletkezik az „enfant terrible”-k ismeretes fajtája, így válnak sablonszerű majmokkal, felnövekedve lesznek léha nyeglék, fűresfejű gigerlik, vagy szemtelenkedő aszfaltbetyárok, kiknél a külső máz és aranyozás alól minduntalan kikandikál a brutalitás, henczegés és ripókság.

Verőfénye érintette, az utolsó név csillant fel legfényesebben: Lángi Géza. — A fehér kölapon felült egy gyönyörű, friss, piros rózsakoszorú. — A temetők hagyományos, lehajló szomorufüzégek teljesen hiányoztak, a magas hársfa lombjai közül élénken hangzott a madarak hangos, vig csicseregése, a szomszéd sírokat egy kertész öntözgette és halkán dudolt valami romantikus oláh dallamot. — Végigsimitottam ujjaimmal a fehér márványlapot; az odatűző napsugarak lehettek okozói: nem is volt hideg.

Ennél a sírnál elvesztette a mulandóság ridegségét.

Csak midőn ismét kívül voltam a temető magas kőfalán, jutott eszembe, hogy az ígért virággal, az ígért könyvel még mindig tartozom.

Mikor ez idén először voltam bálban és a pezsgős poharak vig kocczintással verődtek össze, valami különös melankólikus visszhangot keltettek bennem, mintha hiányzott volna valami, mintha kerestem volna még egy olyan karesu poharat, mely halk esengésével odatartozott volna a többi közé, mintha hiányzott volna az a gyenge, halk kocczintás a harmóniához. Mikor aztán ott állt a cigány a hátunk mögött s egy szomorú nótá vontatott hangjait csalta ki abból a hegedűből, akkor tudtam, kit siratnak azok a síró hurok, tudtam, kinek a pohara hiányzik a többi közül és a fülemben esengett egy halk, szomorú hang: „So'se halunk meg!”

És a bál kép zajos vigsága, lázas életkedve közepette tettem eleget az ígéretem egyik felének. A bál-terem magas fehér fala, mintha az a már-

Hát a parlamentek és a sajtó rovására mennyi jut az erkölcsök megromlásának és elvadulásának bűnéből? Bizonyára sok, nagyon sok. Mert hisz elvitáztatlan tény, hogy a szólás- és sajtószabadság, a nyilvánosság és parlamentarizmus, a népek szabadságának eme palládiumai is, mint minden más emberi intézmények tökéletlenek és magukban hordják a káros kinövések csírát, mikből aztán a gyom és paraj veszedelmes módon burjánzik. Hiába gyomlálják, hiába tisztogatják a parlamentarizmus és szabad sajtó virágos kertjét a gáztól, újra nő az és nincs erő, mely végkép kiirtsa. Kikerülhetetlen, hogy rakoncátlan elemek, csahos ripókók be ne jussanak a tisztességes gardába. Már pedig bizonyos, hogy a sajtó nagyon is nyílt és kíméletlen, sőt gyakran durva leleplezése, a parlamenti heves harczok közepette ejtett gorombaságok, a törvényszéki tárgyalások pikantériái nem éppen alkalmasak az erkölcsök finomítására és szelidítésére.

A modern állam legszebb és oly igen nagyon üdvös intézményeinek az erkölcsökre gyakorolt káros hatását paralizálni ez idő szerint csak úgy lehetséges, ha az ártatlan gyermekeket, az éretlen ifjakat eltiltjuk a hírlapok olvasásától és a tárgyalási termék látogatásától. Csak az említett módon segíthetünk a bajon. És mi bizony hisszük, hogy okszerű nevelés, folytonos szoktatás és utánzásra méltó példaadás meg fogják teremni a gyümölcsöt: az erkölcsök finomulását és tisztulását. Ha a nevelés észszerűbb lesz, ha külsőségek helyett a lényegre, valódi szívemességre, igazi urbanitás- és humanismusra törekcsenek majd a nevelésben, ha a népek politikailag érettebbek, ha az elvtelenség kevesebb, az igazi műveltség általánosabb leend; akkor megszeliődnek majd az erkölcsök, tisztultabb nézetek fognak uralkodni a becsület és tisztesség dolgában, kevesebb lesz a brutalitás és párbaj. Ezt remeljük és azért nem vagyunk hajlandók elfogadni a genfi órásnak ama szentenciáját, miszerint a műveltség terjedése az erkölcsök lazulását, elkorcsosodását és elvadulását eredményezi. Kétségbe kellene esnünk, ha így volna.

R. Ferencz

Könyöradományok a kaboldiak és felső-péterfiai számára.

Már kimutatott összeg	1663 frt 85 kr.
Budapesti „Bauführer-Klub”	12 frt 60 kr.
Osszesen	1676 frt 45 kr.

ványlap lett volna és ott csillognának az aranybetűs nevek, legfényesebben, csillog az utolsó: Lángi Géza. Az a sok világos, fényes ruha itt a teremben, ezek a virágok, melyek szerteszét vannak szórva arra a nagy köre, a hegedű, az énekes madár s én sírok keserves könyveket a Lángi Géza sírján.

Csitt! nem szabad sírni: hisz ez, a mi itt nyüzsgő, mozog, tánczol, társalog, ez az a világ, mely megtiltja a virágot kivinni a sírjára, a könyvet is eltiltja. Csitt! nem szabad sírni!

De azóta, ha csárdást tánczolok, ha a cigány hegedűjéhez hajtom a fejemet, a tánczosok kurjantanak, lobogtatják a zsebkezdőiket: „Most jön az igazi! Ez az igazi!” És forognak és tánczolnak s én is forgok, tánczolok, mulatok: egyszerre egy vig, borizó hang nagyot kurjant: „Hej fiúk, so'se halunk meg!” — akkor egyszerre, mintha odagyökerezne a lábam a földhöz, mozdulatlan állok, érzem, a mint halvány leszek. — A hegedűk, a czimbalom, a kipirult leányarcok, a lobogó kendők, a tánczoló köröskörül, minden a régi, most is, mintha mosolygva biztatnának mindannyian: So'se halunk meg! So'se halunk meg! De egy halk, szomorú hang a cigány mellett, mintha azt suttogná: „Dehogyan is nem halunk meg, dehogyan is nem!”

És most ismét itt állok a sírjánál. A márcziusi hó laza, könnyű pelyheivel egészen bevonta azt a fehér sírt, az aranybetűket fehér hó lepte el, a hársfa száraz galyai zörögnek a keleti szélben; a szomszéd sír szélén egy fekete ruhás asszony térdel és sír — dehogyan is nem halunk meg! dehogyan is nem! — — —

1895. július 23.

Napi hírek.

1895. évi július 22.

A városi tisztviselők fizetésének kérdéséhez. A városi tisztviselők körében nagy az ijedelem; azt olvassák ki a lapunkban közölt tervezetből, hogy helyzetük épenséggel sem javul, kivéve néhány tisztviselőt. Részünkről szívesen hozzá járunk, hogy a tisztviselők jogos kívánásai teljesülhessenek, azért a ma beküldött ellenjavaslatokat is adjuk, bár csak kivonatban, kihagyva nevezetesen a sok tért igénylő számadatok táblázatát, melyet lapársunk, az „Oed. Ztg.” amugy is közöl. Az említett ellenjavaslatok a következők:

A legtöbb tisztviselőnél semmiféle fizetésjavítás nincs tervezve, ha csak annak nem veszünk az eddigi drágasági pótléknak csekély emelkedését, mely pótléket ezentúl lakbér fejében fogják kapni a tisztviselők.

Fizetésemelkedést találunk a polgármester-nél 600 frttal, az I. tanácsosnál 200 frttal, az adópénztárnoknál, az I. árvaszéki ülnöknél, II. ülnöknél, az ellenőrnél, a városi pénztárnoknál, a városi pénztári ellenőrnél 100—100 frttal; az adóhivatali ellenőrnél 50 frttal, a főkapitánynál 200 frttal és az alkapitánynál 400 frttal. Ezen állások fizetésemelkedése 2250 frtra rug; de itt is számít a lakbérilleték 20%-kal, az egész többlet tehát 3537 frtot teszen ki.

A 1000 frton aluli tisztviselők közül csak a városi építkezési felügyelő fizetését akarják 200 frttal felemelni a megfelelő lakbérrel, tehát ez az állás 280 frttal jobban lesz dotálva mint eddig. Az említett tisztviselők tehát 2817 frtnyi fizetés-többletet fognak kapni, a többi 33 tisztviselőre ellenben csak 2275 frt jutna. Az utmester és városi kertészről a bizottság, úgy látszik, teljesen megelégedett. Végül igen feltűnőnek találjuk a különbséget az aljegyző és alkapitány fizetése közt; mind a kettőtől jogi kvalifikációt kívánunk, még is az alkapitánynak 424 frttal többet szán a bizottság. Ha az a 2275 frtot a 35 tisztviselő között felosztanók, fizetések magassága szerint arányosan, egy-egy tisztviselőre jutna naponként 68—136 kr.

Kifogásolják a tisztviselők a tervezetet annyiban is, hogy az olyan állásoknak, melyekhez egyszerűen semmi kvalifikáció sincs kötve, magasabb fizetést javasol, mint a kvalifikációhoz kötötteknek. A városi és adópénztárnál alkalmazottaknak eddig semmi kvalifikációt sem kellett felmutatniok, s még is aránylag nagy fizetésük van; az építkezési felügyelőnek nem kell kvalifikációt felmutatni, fizetésük pedig 1000 frtot fog kapni, a mérnök pedig 1200 frtot, jölehet ez okleveles mérnök. Nem-e különös az a terv is, hogy a városi pénztárnok 2025 frtot fog kapni, főnöke pedig, a főszámvevő csak 1680 frtot; éppen ilyen aránytalanság van a bejelentési hivatal főnökének és az alkapitány fizetése közt, pedig ezek egyenrangúak; az aljegyző rangban magasabb tisztviselő, pedig, mint említettük kisebb fizetést fogna kapni.

Ha a részletekre akarnának kiterjeszkedni, még sokkal többet kellene felhozniok.

Ezek a városi tisztviselők főbb sérelmei. Szívesen hozzájárunk mi is azon kérelmükhöz, hogy a városi közgyűlés ne tárgyalja még a fizetések kérdését, hanem adja ki még egyszer a bizottságnak újabb jóakaratu tárgyalás végett.

A városi tanács szombat délelőtt és ma délután előkészítő gyűléseket tartott, a melyekben a legközelebbi közgyűlés tárgyait, főképpen pedig a fizetésrendezésről szóló javaslatot beszélték meg.

A pozsony-soproni vasutról. A pozsony-soproni vasut pótbéjárásának az időpontját már kitűzte a kereskedelmi miniszter. Rendelete szerint a vasut pótbéjárása Sopronban e hó 23-án, Nezsideren pedig e hó 25-én lesz.

Az új városháza. Szeptember elsején adják át az új városházát a közhasználatnak. Szeptember elsején hát — ha valami közbe nem jő — városunk hivatalai a bomladozó régi lovas-

kaszárnya helyett egy modern igényeknek megfelelő, Sopron városhoz méltó palotában lesznek összpontosítva. Az áthurezolkodás után azonnal megkezdik a lovaskaszárnya lebontását.

A mi anyakönyvi felügyelőnk. Az egyházpolitikai nagy reformok életbeléptetésétől már csak rövid idő választ el. S ott fenn az intéző köröknek ugyancsak sok gondot ad, hogy dédelgetett csemetéjüket fontos hivatásuknak megfelelni képes, a közigazgatás és törvénykezés minden ágában jártas férfiak vezessék a karjukon a nagyvilágba. Az új állami hivatalok legfőbb tisztviselőinek, az anyakönyvi felügyelők névsora, a mi ma jelent meg a hivatalos lapban, csak erről a gondról ad tanúságot. Ez a névsor tartalmazza a mi anyakönyvi felügyelőnknek, Sényi Kálmánnak a kinevezését is. A kormánynek e választását csak szerencsésnek mondhatjuk: Sényi Kálmán, mint Vasvármegye árvaszéki ülnöke csak rokonszenvet és elismerést szerzett. Bizalommal nézünk mi is működése elé.

A „Napklub” mulatsága. A „Napklub” nyári mulatsága, a mit tegnap tartottak meg a „Vig paraszt” kerti helyiségeiben, várakozáson felül szépen sikerült. Nagy és jókedvű közönség töltötte meg zsufolásig a csinosan feldíszített kertet, s hálás tapsokkal adózott a jeles ének-előadásoknak s a sikerült tréfás produkcióknak. A programm végeztével tánczra perdült a publikum, a melyhez a katonazenekar muzsikált.

Ellopott zsebóra. Berta Pál kovács-legénynek tegnap délután a papréten álmában ismeretlen tettes kilopta zsebéből az ezüst óráját. A rendőrség nyomoz.

A helyettes-csöszök választását tegnap megejtették a városi közgyűlési teremben; a hetven pályázó közül negyvenből lett szülő- és káposztacsösz.

Szintársulatunkról. Komjáthy János városunk szintársulatának igazgatója újra szerződött Szent Jánost, Sopron színházlátogató közönségének kedvencét. Szent János Komáromban játszott már újból is a társulatnál, amelynek egyik legelőbb tagja.

A macska és a festőgyerek. Elmondtuk a napokban annak a kis cizciának a kellemetlen kalandját, amelyik vásott inasgyerekek jóvoltából két nehéz éjszakát nyávogott át a pénzügyigazgatóság egyik parkányán. A macska most már meg van bosszulva. A rendőrség a két inast, akik azt a kegyetlen csinyt elkövették, egy nap bírtónre ítélte. A mint hiteles forrásból értesülünk, a macskák a humánus rendőrségnek legközelebbi éjjeli zenében fejezik ki elismerésüket.

Tambura-hangverseny. A neuhofkerti vendéglőben ma és holnap 15 kros belépti díj mellett hangversenyez az elsőrendű szerb tamburazenekar. A zenekar karmestere Nedelykovics Mária, ki ügyes játékaival és válogatott műsorával méltóan rászolgál a dicsőre. Szerdán a katonai tertzene után ugyancsak ez az exotikus zenekar fogja a közönséget szép játékaival mulattatni.

Léghajó Sopron felett. A mint lapunk egy barátja telefonon értesíti lapunkat, ma délután a fegyház felett léghajó volt látható, mely Kismarton felé tartott és innen ugylátszik Fehéregyháza felé leszállt. A léghajóban néhány ember ült.

Baleset. Felső-Rámócrról írja levelezőnk, hogy egy parasztfiúnak, aki vigyázatlanul játszott a szecsakavágó körül, jobb kezefejét levágta a gép.

Sertésvész a megyében. Csepreg községben a sertésorbáncz teljesen megszünt, míg Borisfaiván konstataáltak a sertésvész fellépését. Mult számunkban közölt pár statisztikai adatunkhoz csatolhatjuk levelezőink szíveségéből Széleskut községet, ahol május óta 75 darab beteg sertés közül 67 darab hullott el, Szt.-György községet, ahol 18 beteg sertés közül 15, és Und községet, ahol 103 sertés közül 66 darab pusztult el.

Táviratok.

A királyné fürdőzése.

Bártfa, július 22. A királyné ma este fél 8 órakor elhagyja a fürdőhelyet és Frigyes főherczeg s családjának látogatására Tátrafüredre utazik.

A szófiai merénylet.

Szófia, július 22. Stoilov azt a nyilatkozatot teszi, hogy az a vád, mintha a kormány a fejedelemséget Oroszország hatalma alá akarná vezetni, teljesen alaptalan.

Stoilovnak csak az a szándéka, hogy a rendes diplomáciai összeköttetést állítsa helyre Oroszországgal. Reméli, hogy az a küldöttség, a mely most Szent-Pétervárott időzik, ebben az irányban eleget tett missziójának.

Stambulov gyilkosai.

Szófia, július 23. A Stambulovj ellen elkövetett gyilkos merénylet egyik tettesének Bone Georgiev-et tartják, a kit el is fogtak, s aki makacsul tagad. Kivüle még Tufetschiev van fogságban. A gyilkosság másik két tettesét Halevet és a maczedon Athenost hiába keresik.

Tüntetés Ferdinánd fejedelem ellen.

Szófia, július 22. Rusztsukban tegnap Stojanow képviselő, a Sztambulov-párt egyik vezérférfiának a háza előtt oroszellenes tüntetés volt, a melynek éle egyenesen Bulgária fejedelme ellen irányult. A néptömeg ajakáról egyre hangzott: „Le Ferdinánddal, aki megölette Sztambulovot! Le vele! Nem kell nekünk ilyen uralkodó!” Sztjanovot elfogták.

A budapesti mentőegylet diadala.

Bordeaux, július 22. A mentőegyletek nemzetközi kongresszusa a budapesti önkéntes mentőegyletet nagy díszoklevéllel tüntette ki.

A bécsi gyorsírók kongresszusa.

Bécs, július 22. Ma nyitották meg itt a gyorsírók kongresszusát. A kongresszuson a kül- és belföld nagy számmal van képviselve.

Rettenetes hajókatasztrófa.

Genua, július 22. Tegnap éjjel 1 óra 50 perczkor Tino sziget mellett „Ortigo” olasz gőzös és Mária személyszállító hajó, a mely 178 utast vitt, összeütközött.

Genua, július 22. A genuai rettenetes hajókatasztrófánál eddigi értesüléseim szerint 144 ember pusztult el. Az elveszettek száma azonban korán sincs még véglegesen megállapítva. A „Mária” személyszállító hajó majdnem teljesen kétfelé szakadt. A megmenekültek irtózatossá jeleneteket beszélnek el, a miket a szerencsétlen hajótörtek itt, a halál küszöbén éltek végig. Egy hét tagu családból csak egy nyolcz éves gyermeket mentettek meg.

A katasztrófát a hajók kormányzóinak megbocsáthatlan hibája okozta. Eddig 14 matrózt és 24 utast mentettek ki a hullámok közül.

A brüxi földomlás.

Brüx, július 22. A pályatesten kilencz mély szakadás és krátterszerű nyílás látszik. A közönség rémülete óriási. Sokan menekülnek a városból. Brüxben 2,400 ember hajléktalan.

A maczedóniai fölkelésről.

Konstantinápoly, július 22. Maczedóniából nagyon komoly hírek érkeznek a lázadás felől. Fegyveres bandák betörték a török területre, ahol óriási erőszakoskodásokat visznek véghez.

Budapest, jul. 22. (G a b o n a t ö z s d e.)
Buzakinát közepes. Vételkedv lanyha. Buzabehozatal 15,000 mm. Arak szilárdak. Kukoricza 10 krral emelkedett. Más kevés.
Buza őszre 6.59—60
Buza május-juniusra 6.99—70
Rozs őszre 5.59—61
Tengeri május-juniusra 4.81—82
Tengeri július-augusztusra 5.98—60
Zab őszre 5.65—67
Káposzta repceze aug.—szeptemberre 9.45—55
Idő: szép!

Mezőgazdaság.

Az aratásról.

Sopron, július 22.
Lövő. Községeinkben az ősziék nagyobb részben már le vannak takarítva, a termés középnek mondható, mert sok dült buza és rozs volt, s e miatt a szeme hibás: árpa, zab, burgonya, kukoriceza, répa (cukor) szinte csak középtermést ad, mert laposabb helyeken a víz kiölte. Répeze, köles nem természetik.

Vegyesek.

(Francia szokások.) A francia köztársaság elnökének palotájában nem rég nagy volt az izgalom. A diner ideje itt volt, de a különben pontos elnök még mindig várattott magára. Faure ur elvesztette nyugalmát és idegesen járt föl-alá. Senki sem tudta, vajjon az éhség vette-e el hidegvérűségét vagy talán délután sürgős kormányzati teendői vannak. A szolgáló személyzet is nagyon türelmetlen volt. A szakács panaszkodott, hogy minden étel elromlik, a komorna boldogtalannak érezte magát, mert urnőjének késedelmeskedése miatt a szolgálatból későn szabadulhat. A napos tisztnek az elnök izgatott állapota miatt kellett szenvednie. Az elnök minden pereczben magához hívatta s e kérdéssel ostromolta:

„Még most sínés itt az elnökne?” Egy óra elmúlt aggódva várakozásban. Csak nem érte madameot valami baj? Végre hallható egy selyemruha suhogása: az elnök megérkezett. Az elnök arca ismét kiderül, éhség és kormánygondok el vannak teledve, és teljes szeretetreméltósággal kérdezi a kimaradás okát. „Ah,” — így válaszol a francia köztársaság elnökének neje — „oly sokáig kellett omnibuszra várakoznom, amelyen egy helyeescét kaphattam!”

(N e m i d e g e n.) Urnő: Juczi, az este egészen idegen katonát láttam a konyhában.
 Juczi: Oh, nem idegea az, nagysága, kérem. Hiszen ugyanabban az ezredben szolgál, amelyben a nagysága kapitánya.

Szerkesztői üzenetek.

„S. H.” Helyben. Kedves kolleganőnk téved. Nem volt az rosszindulat, még kevésbé kenyéririgység. Nines mit irigyelni Önöktől! Erzekeny sziveeskéjüket nyugtassa meg kijelentésünk: hogy az önök sportszerűleg üzött és velünk szemben esupán ráfogásból használt „légből kapott” és téves „információ” alapuló” kitételeiért és helytelen alkalmazásaiért ezuttal revanehiroztuk magunkat és pedig nem utánzótt föllentessel! Ha Önök, a mi már hónapok előtt adott tanácsunkat megfogadták volna, nem kellene ismételnünk, hogy csak maguknál van a bibi! Mi tudjuk mi az újságírói tisztesség és azért kolleganőnknek is ajánljuk, hogy tanulja ő is meg végre-valahára, mert itt az ideje!

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután 6.45 este.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.
Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.
Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.
Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.
Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.40 délelőtt, 6.08 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, július 22.

Egységes járadék . . . 100.85	Magyar hitelbank . . . 488.50
Magy. arany-kor.-jár. 123.50	Länderbank 279.80
4% magyar kor.-jár. 99.90	Unionbank 351.—
Magy. földteherm.-köt. 98.50	Allamvasut. 432.75
Anglo-bank 174.25	Délivasut-részvény . 11.50
Osztr. bank-egyesület 167.—	Napoleonodor 9.64
Osztrák hitelbank . 401.25	Márka 59.41

A magyar rész felelős szerkesztője:
Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

C. Romwalter & Sohn
 Oedenburg, Grabenrunde Nr. 121.

Brief-Papier

Muster gratis & franco.

Alle Sorten für Geschäfts- u. Privat-Gebrauch gut und billig!

- 1000 Oktavbriefe, glatt, linirt oder carirt, mit Firmadruk von fl. 3.— aufwärts
- 1000 Oktav-Leinen-Hartpost „ „ „ „ fl. 4.75
- 1000 Quartblätter, glatt, linirt „ „ „ „ fl. 4.—
- 1000 Quartblätter Leinen-Hartpost „ „ „ „ fl. 4.75

Spezialitäten (in Hartleinen, Bankpost, Commercialpost, Löwenpost, Leinen-Hartpost) **billigst!**

Alle Sorten Couverts billigst.

AUTOGRAFIA.

ALAPITTATOTT 1850. TÁVBESZÉLŐ 25. SZ.

Műintézet Grafikai intézet **Könyomda.**

sokszorosító műipar minden ágaira és nemeire.

Romwalter K. és Fia Sopronban.

Könyv- és diszműnyomás mindenféle kivitelben.

Hírlap- s naplár-kiadóhivatal.

VILLANYOS VILÁGÍTÁS. * ERŐHAJTÁSSAL. *

TÖMÖNTÖDE.

Könyvnyomda **Könyvkötészet**